

Bevarandeplan för Natura 2000-området Brandeborg SE0420293

Brandeborg, Foto: Joel Jansson och Alexander Regnér

Grunduppgifter om Natura 2000-området Brandeborg

Län:	Skåne
Kommun:	Klippan
Läge:	1,5 km NV Ljungbyhed
Markägare:	Enskild och Klippans kommun
Areal:	18,1 ha
Skyddsform:	Naturresevat, Herrevadskloster, 2011-06.
Bakgrund:	pSCI beslutat av Regeringen 2002-01. SCI fastställt av EU-kommissionen 2004-12. SAC fastställt av Regeringen 2011-03. Bevarandeplan fastställd & kungjord av Länsstyrelsen Skåne 2021-12-02 respektive 2021-12-03.
Reviderad:	2021-05

Vad betyder Natura 2000?

EU bygger ett nätverk av områden med skyddsvärd natur som kallas Natura 2000. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa. Natura 2000 har tillkommit med stöd av två EG-direktiv; Fågeldirektivet (EU-rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009) om bevarande av vilda fåglar och Habitatdirektivet (EU-rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter senast ändrat genom direktiv 2006/105/EG. Nätverket byggs upp av områden som föreslås av regeringen och som antas av kommissionen. Direktiven har sin grund i Bernkonventionen som var först med att rättsligt skydda arter och deras livsmiljöer i Europa. EU-direktiven bygger på nya kunskaper och inför principen att bevara naturtyper för deras egen skull och inte enbart för att de utgör hemvist för vissa arter. Habitat- och fågeldirektivet är EU:s bidrag till bevarandet av den biologiska mångfalden så som det lades fast i Konventionen om biologisk mångfald i Rio de Janeiro 1992.

Sverige har ett särskilt ansvar för att skydda och vårda de områden som är föreslagna att ingå eller som ingår i Natura 2000 och detta regleras i den svenska lagstiftningen i Miljöbalken med tillhörande Förordning om områdesskydd m m. Det innebär att åtgärder som kan inverka negativt på bevarandestatus för preciserade habitat eller arter inom Natura 2000-området kräver tillstånd enligt miljöbalken med tillhörande förordningar.

Vad är en bevarandeplan?

Till varje Natura 2000-område ska det finnas en bevarandeplan. Den ger en beskrivning av området och dess naturvärden och vilken skötsel som behövs för att dessa naturvärden ska finnas kvar långsiktigt. Bevarandeplanen innehåller också en beskrivning av vilka verksamheter och åtgärder som kan hota de arter och livsmiljöer som ska skyddas i Natura 2000-området. Bevarandeplanen innehåller viktig information som används som underlag vid samråd och tillståndsprövningar av verksamheter och åtgärder inom Natura 2000-området. I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Vid tillståndsprövning utgår man ifrån i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanerna redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen. Om ett Natura 2000-område också ingår i ett annat områdesskydd, t.ex. naturreservat, finns det gällande föreskrifter för området, dessa finns att läsa i beslutet till naturreservatet samt i skötselplanen. Bevarandeplanen för Natura 2000-området hänvisar i mycket till skötselplanen och utgör därför en enklare form av bevarandeplan. Bäst läses de tre dokumenten tillsammans.

Vad är en Natura 2000-art eller en typisk art?

Bevarandeplanen redovisar flera kategorier av arter. *Natura 2000-arter* är utpekade skyddade arter som listas i art- och habitatdirektivets bilaga 2 eller i fågeldirektivets bilaga 1. Bevarandeplanen ska ha med bevarandemål för dessa arter. Tillstånd krävs alltid för åtgärder som riskerar att påverka dessa arter negativt. *Typiska arter* är

indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsamt tillstånd för en utpekad naturtyp. *Karaktäristiska arter* ska stödja tolkningen av en viss naturtyp. Arter kan vara både typiska och karaktäristiska. *Prioriterade arter* och naturtyper är de arter/naturtyper som är utpekats som mest hotade enligt art- och habitatdirektivet och vars utbredning huvudsakligen ligger inom EU:s territorium, de är markerade med en asterisk. Dessa prioriteringar ska skiljas från de prioriteringar av arter och naturtyper som görs i bevarandeplanen när åtgärder prioriteras för att arten eller naturtypen ska få gynnsam bevarandestatus. Rödlistade arter är en sammanställning av arters status när det gäller risk att dö ut inom ett lands gränser. En nationell *rödlista* publiceras vart femte år av ArtDatabanken. *Fridlysta arter* är förtecknade i Artskyddsförordningen. Det är förbjudet att plocka, fånga, döda, eller på annat sätt samla in eller skada vissa växter och djur. *Ågp-arter* är hotade arter med ett särskilt åtgärdsprogram för att förbättra artens överlevnadsmöjligheter.

Vad är bevarandestatus?

Natura 2000 innebär att alla EU-länder ska vidta åtgärder för att naturtyper och arter som utpekats ska ha *gynnsam bevarandestatus*. Det innebär att man ska försäkra sig om att de utpekade naturtyperna och arterna finns kvar långsiktigt i Europa. För en naturtyp kan *gynnsam bevarandestatus* innebära att man bevarar de strukturer och funktioner som finns i naturtypen och att de arter som är typiska för naturtypen finns kvar i livskraftiga populationer. För en art innebär *gynnsam bevarandestatus* att arten finns i livskraftiga populationer och att förekomsten av dess livsmiljö är tillräcklig. I bevarandeplanen anses fullgod bevarandestatus vara densamma som gynnsam.

Viktigt att tänka på

För att inte skada Natura 2000 områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000 område. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller åtgärder på skogsmark ska istället Skogsstyrelsen kontaktas. Bevarandeplanen för ett Natura 2000-område kan revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningarna förändras. Denna bevarandeplan gäller för ett av de områden som berörs av den nationella planen för omprövning av vattenkraft enligt Regeringens beslut (se 11 kap 28§ Miljöbalken). Länsstyrelsen har på uppdrag av Regeringen genomfört en översyn av bevarandeplanen. När bevarandeplanen förändras medför det att den måste fastställas på nytt. Då ges markägare och andra berörda möjlighet att lämna synpunkter.

Mer information om Natura 2000

Länsstyrelsens webbplats: www.lansstyrelsen.se/skane/N2000

eller telefon 010-224 10 00

Naturvårdsverkets webbplats: www.naturvardsverket.se

Mer information om naturreservat

Länsstyrelsens webbplats: www.lansstyrelsen.se/skane/bildanaturreservat

eller telefon 010-224 10 00

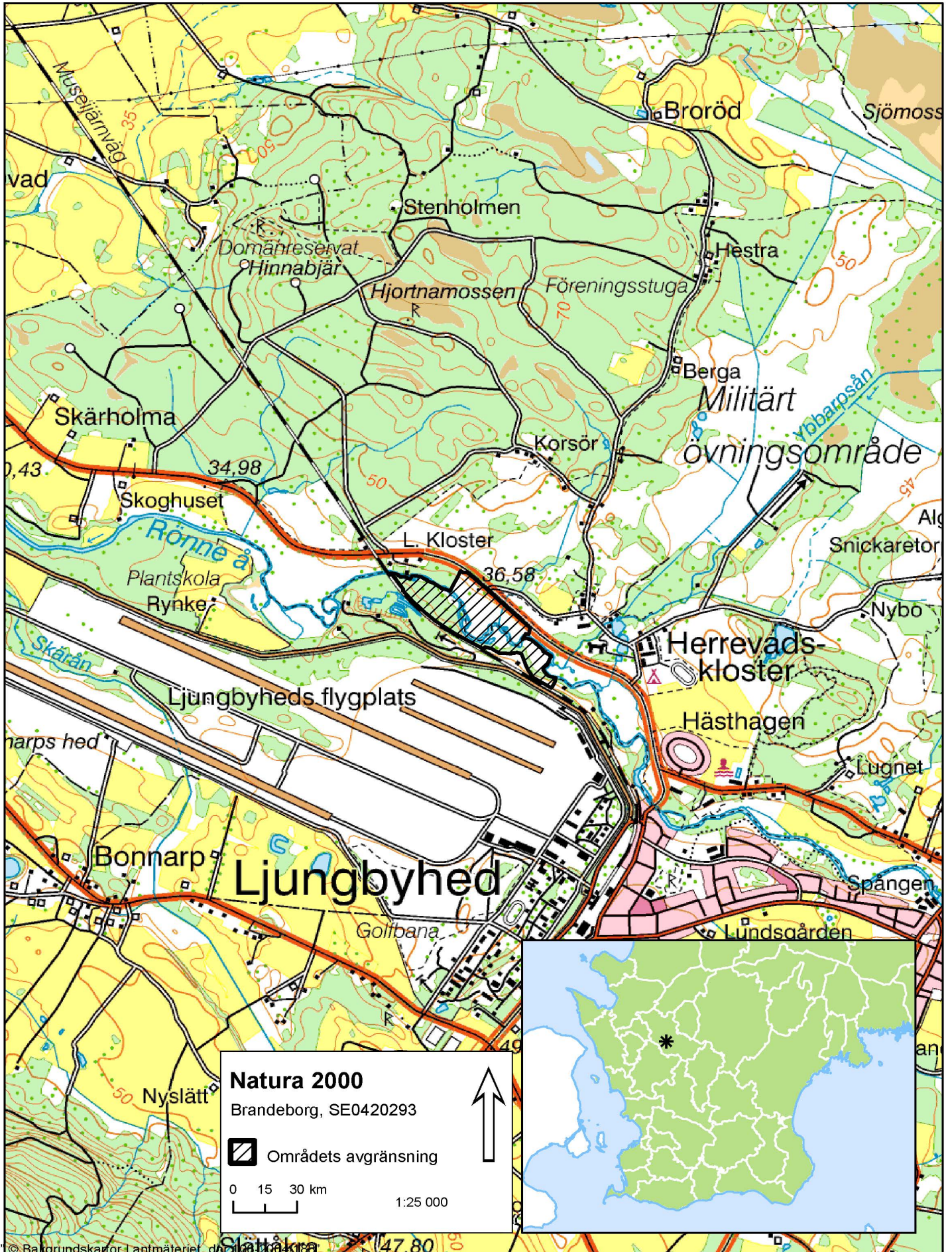
Karttjänsten Skyddad natur webbplats: <http://skyddadnatur.naturvardsverket.se>

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	5
Områdesbeskrivning.....	6
Ingående naturtyper och arter enligt Natura 2000.....	7
Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden	8
Bevarandemål.....	8
Målindikatorer.....	11
Beskrivning av naturtyper och arter och deras bevarandestatus.....	16
Naturtyper	16
Natura 2000 – arter.....	20
Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?	21
Skydd och bevarandeåtgärder	24
Skydd och reglering.....	24
Prioriterade bevarandeåtgärder	25
Löpande skötsel	25
Uppföljning	25
Referenser	26
Bilagor	26
Bilaga 1, Karta med naturtyper enligt Natura 2000.....	27
Bilaga 2, Naturtypskoder för kartan.....	28
Bilaga 3, Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.....	29
Bilaga 4, Rödlistade och hotade arter i Natura 2000-naturtyperna.....	30
Bilaga 5, Fördjupad beskrivning av bevarandemålen målindikatorer	32

Översiktskarta

Områdesbeskrivning

I det stora hedlandskapet vid nordöstra foten av Söderåsen ligger Herrevadskloster, som grundades av cisterciensermunkar under 1100-talet. Denna internationella orden var mäktig med stort innehav av mark och gårdar, vilket präglade hela bygden fram tills reformationen 1536 (i Danmark). Herrevadskloster bildade då ”Herrevadskloster län” och blev en dansk kungsgård, som sedermera övergick i en svensk kungsgård efter freden i Roskilde 1658. Från 1600-talet fick området även en militär betydelse eftersom de flacka hedarna gav goda möjligheter för militära övningar. Anläggning av en remontdepå, dvs. en träningsanläggning för militärhästar, på 1900-talet, medförde att man fortsatte att hålla landskapet öppet. Idag är landskapet varierat med stora naturbetesmarker, åkrar, skogar och sjöar.

Söder om klostret flyter Rönne å igenom Natura 2000-området Brandeborg. Norr om Brandeborg finns Natura 2000-området Herrevadskloster. Båda områdena ingår i naturreservatet Herrevadskloster.

Rönne å har på sträckan ett meandrande lopp med inslag av kortare partier av sten och block som utgör strömvattenmiljöer. Det omgivande svämplanet översvämmas regelbundet vid högvattenflöde. Ybbarpsån utmynnar i Rönne å direkt uppströms Brandeborg och ingår inte i Natura 2000-området. Sedan vattenkraften byggdes ut i Rönne å vid Klippan under slutet av 1940-talet har fisk hindrats från att passera uppströms. Detta kan komma att ändras sedan Klippans kommun köpt kraftverken i syfte att återställa fria vandringsvägar och strömvattenmiljöer, vilket kommer innebära att starka simmare som lax, öring och ål åter kan vandra upp från havet till Brandeborg och vidare uppströms.

Markerna norr om Rönne ån hävdas idag med bete och består av variationsrika fuktängar, trivialare tuvtätelängar och högstarräng med vasstarr närmast ån. Här finns också våtmarksmiljöer såsom rikkärr.

Söder om ån förekommer klubbaskogar längs ån med välutvecklade träsocklar. Insprängt i alskogen ligger några små fläckar med artrik äng. Uppe på kanten till ådalen finns en smal remsa med ekskog, med flera gamla ekar och många hålträd. I den lodräta brinken ner mot ån förekommer bl.a. häckande kungsfiskare. Ovanför alskogen förekommer små rester av hedmarker på före detta betade områden intill den nuvarande järnvägen.

Rönne å används flitigt av kanotister under sommaren och sträckan är viktig för det rörliga friluftslivet.

I övrigt gällande områdesbeskrivning hänvisas till skötselplanen för Herrevadsklosters naturreservat. En närmare beskrivning av naturtyper och arter finns under rubriken Beskrivning av naturtyper och arter.

Ingående naturtyper och arter enligt Natura 2000

Områdets naturtyper (se tabell 1 och bilaga 1) konstaterades vid fältbesök.

Tabell 1. Brandeborgs naturtyper med arealer och Natura 2000-arter inom området. Natura 2000-koder inom parentes. Naturtyperna indelas i fullgod bevarandestatus (gyynsam bevarandestatus) där alla kriterierna för areal, ekologisk struktur och funktion samt för typiska arter är uppfyllda. I en icke fullgod naturtyp uppfylls definitionen för naturtyp men det kan saknas delar av ekologisk struktur och funktion eller typiska arter. Utvecklingsmarker kan inte definieras som en naturtyp idag men kan omföras till någon naturtyp med aktiva åtgärder eller med naturlig förändring efter lång tid.

Naturtyp	Areal (ha) med bedömd bevarandestatus		
	Fullgod	Icke fullgod	Totalt
Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (3260)		1,2	1,2
Torra hedar (alla typer, 4030)	0,80		0,80
*Artrika stagg-gräsmarker på silikatsubstrat (6230)	0,29		0,29
*Artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ (6270)	0,46		0,46
Fuktängar med blåtåtel och starr (6410)	5,2		5,2
Öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn (7140)		0,32	0,32
♦ Rikkärr (7230)		0,65	0,65
Äldre ekskogar på sura, sandiga slättmarker (9190)		1,9	1,9
*Alluviala lövskogar med <i>Alnus glutinosa</i> eller <i>Fraxinus excelsior</i> (91E0, 9750)	3,8		3,8
Total areal naturtyper		17,7	
Total områdesareal		18,1	
Natura 2000-arter	Bevarandestatus		
♦ Utter <i>Lutra lutra</i> (1355)	Icke fullgod		
*prioriterad naturtyp enligt Natura 2000			
♦ ny art/naturtyp som inte är beslutad av Regeringen			

Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden

Det övergripande bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s Art- och habitatdirektiv.

För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de fåglar, naturtyper, Natura 2000-arter och typiska arter som utgjort grund för utpekandet av området. Genom att ha gynnsamt tillstånd bidrar Natura 2000-området till att skapa eller upprätthålla en gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå.

De prioriterade bevarandevärdena är naturtyperna vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (3260), fuktängar med blåtåtel och starr (6410), rikkärr (7230), äldre ekskogar på sura, sandiga slättmarker (9190) och alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0, 9750) samt Natura 2000-arten utter (1355).

Motivering:

På södra sidan om Rönne å består Natura 2000-området Brandeborg bl.a. av en hundraårig lövskog dominerad av klibbal och björk och en mindre fuktäng. Norr om ån finns en välhävdat betesmark med varierad vegetation bestående av både gräshed, torräng, friskäng, fuktäng och kärr. I vattendraget finns Natura 2000-arten utter. Typiska fiskarter på sträckan är i dag abborre, elritsa, gädda, lake, mört, ål och öring. Efter miljöanpassningar vid kraftverken nedströms förväntas lax, öring, flodnejonöga och eventuellt havsnejonöga vandra till området från havet.

Bevarandemål

Areal

Arealen av vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (3260) ska vara minst 1,2 hektar. Arealen av torra hedar (alla typer, 4030) ska vara minst 0,80 hektar. Arealen av artrika stagg-gräsmarker på silikatsubstrat (6230) ska vara minst 0,29 hektar. Arealen av artrika torra- friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ (6270) ska vara minst 0,46 hektar. Arealen av fuktängar med blåtåtel och starr (6410) ska vara minst 5,2 hektar. Arealen av öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn (7140) ska vara minst 0,32 hektar. Arealen av rikkärr (7230) ska vara minst 0,65 hektar. Arealen av äldre ekskogar på sura, sandiga slättmarker (9190) ska vara minst 1,9 hektar. Arealen av alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0, 9750) ska vara minst 3,8 hektar.

Strukturer och funktioner m.m. – terrestra miljöer

Våtmarkernas hydrologi ska vara ostörd och det ska inte finnas några avvattande eller tillrinnande diken eller körspår som medför negativ påverkan. Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året. Området ska vara välhävdat av antingen bete eller slåtter. Störningar som orsakar positiva effekter kan förekomma som t.ex. periodvis översvämning, tramp etc. Våtmarken ska vara öppen, med endast mycket

litet busk- eller trädskikt. Vegetationen är karakteristisk för naturtypen och/eller artrik. Negativa indikatorarter ska inte förekomma eller endast förekomma i begränsad utsträckning.

Regelbunden hävd ska påverka områdets gräsmarker. Typiska och karakteristiska arter samt andra naturligt förekommande arter ska föröka sig. Naturtyperna ska ha en ostörd hydrologi. Vattenståndet ska variera naturligt och översvämningar sker regelbundet och/eller säsongsvis. Hydromorfologiska strukturer som är väl förknippade med naturtyperna ska finnas.

Ingen direkt näringstillförsel, inklusive tillskottsutfodring av betesdjur, ska förekomma. Betesdjuren ska inte ges medel mot parasiter som finns kvar i spillningen och kan påverka dynglevande organismer negativt. Värdefulla buskar och träd (t.ex. bärande och blommande buskar och träd, hagmarksträd, hamlade träd, hålträd, grova träd) ska finnas. Fält-, botten- och markskikt ska präglas av hävd eller annan regelbunden störning. Ingen skadlig ansamling av förna ska finnas i området efter vegetationsperiodens slut. Artsammansättningen i fält- och bottenskiktet ska vara naturlig/karakteristisk för naturtyperna. Igenväxningsvegetation ska endast förekomma i begränsad utsträckning.

Småskaliga naturliga processer, t.ex. trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning, liksom periodvisa omvälvande störningar, t.ex. insektsangrepp, översvämning, stormfällning eller brand ska påverka dynamik och struktur i områdets skogliga naturtyper. Naturlig hydrologi och grundvattennivåer som skapar markfuktighet ska påverka dynamik och struktur. Vattenståndet ska variera naturligt och översvämningar som sker regelbundet och/eller säsongsvis ska påverka dynamik och struktur. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Det ska finnas ett buskskikt med olika arter. Det ska finnas följande strukturer/substrat: gamla träd, död ved i olika former inklusive levande träd med döda träddeklar, träd med socklar, träd med hackspettsbohål, gamla träd med grov bark, skador, håligheter och eller mulm samt gamla hävdpräglade träd. Buskar och sly/ungträd ska inte tillåtas ta överhanden eller skada de biologiskt gamla och värdefulla träden i området.

Igenväxningsvegetation ska inte tillåtas förekomma/dominera i botten-, fält- eller buskskiktet.

Strukturer och funktioner m.m. – limniska miljöer

Ekologisk status och kemisk status:

Vattendraget (vattenförekomsten Rönne å: Skärån-Ybbarpsån. MS_CD: WA21487071, VISS EU_CD: SE622119-133815). ska ha minst god ekologisk status och god kemisk status. Gällande miljö kvalitetsnorm (MKN) är att vattendraget senast år 2027 ska ha god ekologisk status och god kemisk status (beslutad 2017. Undantag görs för bromerade difenyletrar och kvicksilver. I dag är den ekologiska statusen bedöms som måttlig.

Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Hydrologisk regim i vattendraget

Det ska finnas en naturliknande hydrologisk regim och svämplanet som omger åfåran ska

Bevarandeplan för Natura 2000-området

Brandeborg (SCI), SE0420293

Länsstyrelsen Skåne

översvämmas med en för vattendraget naturlig frekvens. Det ska finnas en naturliknande vattenståndsvariation som skapar en variation av strandmiljöer med hög biologisk mångfald. Strandzonen ska präglas av en återkommande störning i strandzonen med periodvis blottlagda stränder och en ånnuell kortskottsvegetation.

Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Konnektivitet i vattendraget:

Det ska finnas god kontakt för djur, växter, sediment och organiskt material till anslutande svämplan och i upp- och nedströmsriktning i vattendraget

Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Morfologiskt tillstånd i vattendraget:

Vattendraget ska vara naturligt eller naturliknande med avseende på rätning och rensning samt innehålla naturliga strukturer. Det ska finnas en funktionell buffertzona i anslutning till vattendraget.

Sedimentation och erosion ska vara naturlig, med en försumbar antropogen påverkan, och inte inverka negativt på karakteristiska och typiska arter i naturtypen. Det ska finnas förutsättningar för fiskars lek- och uppväxt för såväl arter knutna till strömvatten- som till lugnvattenmiljöer. Det ska finnas sträckor som präglas av naturlig erosion och sedimentation (meandring) som skapar blottlagd jord/strandzon och strandbrinkar. Död ved ska förekomma.

Fysikalisk-kemisk kvalitetsfaktor och kemisk status (vattenkvalitet):

Vattenkvaliteten ska vara god. Syrgashalten ska vara god. Försurning ska inte förekomma.

Biologiska kvalitetsfaktorer – Fisk och bottenfauna:

För vattensystemet främmande arter och främmande fiskstammar ska ej introduceras om de riskerar att påverka värden inom Natura 2000-området. Förekommande främmande arter ska ej inverka negativt på artsammansättningen eller variation av arter genom ändrade konkurrensförhållanden, genetik och/eller smittspridning.

Naturtyperna vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (3260), öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn (7140), rikkärr (7230) och alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0, 9750) är extra känsliga för ändringar i grundvattennivå samt ändring av grundvattnets kemiska egenskaper och temperatur.

Typiska arter

Typiska arter ska förekomma i livskraftiga populationer inom Natura 2000-området.

Natura 2000-arter

Utter *Lutra lutra* (1355) ska finnas i livskraftiga bestånd inom Natura 2000-området. Utter (1355) ska ha en reproducerande, stabil eller ökande population längs vattendraget. Arten ska ha förutsättningar att spridas och förekomma utmed hela vattendraget ända ner till kusten. Utter ska på ett säkert sätt kunna passera under större korsande vägar för att minska risken för trafikdöd utter. Uttern är beroende av ett välstående vattendrag, och naturtypen vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska

mossor (3260) ska ha en fullgod bevarandestatus enligt de bevarandemål som är formulerade för naturtypen. Uttern (1355) ska kort sagt finnas i livskraftiga bestånd.

Framtida uppföljning av planen kan medföra att nuvarande bevarandemål ändras och att nya mål läggs till.

Målandikatorer

Arealer naturtyper

Arealer finns under bevarandemålen ovan.

Ekologiska strukturer och funktioner

Hävdade betesmarker (4030, 6230, 6270, 6410)

- De öppna markernas bevarandestatus ska säkerställas genom fortsatt betesdrift och övriga åtgärder som krävs (bl.a. röjning av viss busk/slyvegetation). Vegetationen ska generellt sett domineras av lågvuxna, hävdgynnade arter, typiska för betesmark men en variation av hävden i tid och rum bör eftersträvas. Vegetationen ska vara väl avbetad varje år vid vegetationsperiodens slut.
- Vegetationen ska hållas lågvuxen och fri från igenväxningsvegetation. Områdena hävdas på ett sådant sätt att förnaansamling och igenväxningsvegetation inte påverkar florans och faunan negativt.
- Den torra hedens (4030) buskskikt ska inte täcka mer än 10 % av dess areal.
- Trädskiktets krontäckning ska inte utgöra mer än 10 % för heden (4030) och ska endast utgöras av enstaka solitärträd och mindre grupper. Äldre träd och buskar sparas liksom efterträdare till dessa.
- Träd och buskar i 6230 får ha en krontäckning/täckningsgrad på högst 30 %.
- Träd och buskar i 6270 får ha en krontäckning/täckningsgrad på högst 30 %.
- Området beteshävdas och förekomst av enbuskar gynnas, vilka dock inte får ha en täckning överstigande 25 %.
- För silikatgräsmarkerna (6270) ska träd- och buskskikt inte täcka mer än 25 % av arealen.
- I och i anslutning till de hävdade habitaterna ska antalet grova och ihåliga träd öka i antal.
- I naturtyperna fuktängar med blååtlet och starr (6410) och rikkärr (7230) ska den nuvarande hydrologiska regimen med en hög grundvattennivå och regelbundna översvämningar bevaras. I övriga naturtyper ska hydrologin vara naturlig med naturliga grundvattennivåer som skapar markfuktighet.
- Ingen tillförsel av näringsämnen (t ex gödsling, kalkning, kväveläckage från omgivande marker, spridning av rötslam, stödutfodring m.m.) från annan källa än från betande djur

får ske inom eller i direkt anslutning till naturtyperna. Undantag är tillskottsutfodring under torra år.

- Konkurrenskraftiga ohävdsarter som t.ex. brännässla, åkertistel, hundkäx, älgört och vecketåg får endast förekomma i ringa omfattning.

Mindre vattendrag (3260)

Ekologisk status och kemisk status:

- Vattenförekomsten ((Rönne å: Skärån-Ybbarpsån. MS_CD: WA21487071, VISS EU_CD: SE622119-133815). ska ha minst god ekologisk status och god kemisk status (beslutad 2017). Gällande miljö kvalitetsnorm (MKN) är att vattenförekomsten senast år 2027 ska ha god ekologisk status och god kemisk status. Undantag görs för bromerade difenyletrar och kvicksilver. I dag är den ekologiska statusen bedömd som måttlig.

Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Hydrologisk regim i vattendraget:

- Den hydrologiska regimen ska motsvara minst god status med avseende på de underliggande parametrarna specifik flödesenergi, volymsavvikelse, flödets förändringstakt samt vattenståndets förändringstakt enligt gällande föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten (nu HVMFS 2019:25).
- De hydrologiska förhållandena i vattendraget och den långsiktiga förekomsten av habitat inom Natura 2000-området får inte försämrats över tid genom mänsklig påverkan på grundvattennivån, till exempel genom markavvattning eller genom vattenuttag i eller i anslutning till vattendraget.
- Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (3260), är extra känsliga för ändringar i grundvattennivå samt ändring av grundvattnets kemiska egenskaper och temperatur.

Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Konnektivitet i vattendraget:

- Konnektiviteten ska motsvara minst god status med avseende på de underliggande parametrarna upp- och nedströms konnektivitet samt konnektivitet i sidled enligt gällande föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten.

Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Morfologiskt tillstånd i vattendraget:

- Inom Natura 2000-området ska vattendragets lopp (planform) och vattenfårans form vara naturliga, eller så naturliknande som möjligt, samt innehålla naturliga strukturer, detta utifrån avvägningar gentemot tillståndsgivna verksamheter och andra värden såsom kulturmiljövärden inom Natura 2000-området.

- Mängden död ved får inte minska över tid inom Natura 2000-området. Död ved kan dock, efter samråd med länsstyrelsen, justeras om det finns risk för stor skada på ekonomiska värden eller rekreationen.

Fysikalisk-kemiska kvalitetsfaktorer och kemisk status (vattenkvalitet):

- För vattenförekomsten ska vattenkvaliteten motsvara minst god status med avseende på kvalitetsfaktor för näringsämnen, siktdjup, syrgas samt försurning enligt gällande föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten.
- För vattenförekomsten ska kemisk ytvattenstatus motsvara minst god status, med undantag för bromerade difenyleter och kvicksilver.
- I vattenförekomsten får halterna av miljögifter i vattnet inte öka över tid, utan ska helst minska. I synnerhet organiska klorerade föreningar kan försämra förutsättningarna för utterns fortlevnad.
- I vattenförekomsten får den fysikalisk-kemiska vattenkvaliteten inte försämrats över tid.

Biologiska kvalitetsfaktorer – Fisk och bottenfauna:

- För vattensystemet främmande arter och främmande fiskstammar ska inte introduceras om de riskerar att påverka värden i Natura 2000-området. Förekommande främmande arter ska inte inverka negativt på artsammansättningen eller variation av arter genom ändrade konkurrensförhållanden, genetik och/eller smittspridning.

Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn (7140)

- Naturtyperna lämnas i huvudsak till fri utveckling.
- Området ska ha stor variation med öppna gläntor och tätare partier med träd.
- Naturtyperna ska ha en väl fungerande hydrologi. De hydrologiska och hydrokemiska förhållandena behöver upprätthållas för att bevara variationen av strukturer som ex. tuvor, höljor, kärrfönster och dråg.
- Öppna mossar och kärr ska ha en ostörd hydrologi, avvattande diken ska ej förekomma.
- Hydrologiska undersökningar ska eventuellt göras för att utreda effekterna av att lägga igen avvattande diken i laggkärr och i trädklädda mosseplan. Om det visar sig att effekterna inte blir så omfattande att stora delar av omgivande marker blötlägg ska alla avvattande diken läggas igen.
- För öppna mossar och kärr ska krontäckningen för träd och buskar vara max 30 %.
- Död ved i form av t.ex. lågor, torrakor, hålträd ska sparas, liksom grova och gamla träd.
- Död ved får inte forslas bort.
- Torvtäcket är normalt minst 30 cm djupt, men får vara tunnare i unga myrar.

- Bete ska förekomma i naturtypen.

Rikkärr (7230)

- Bete ska förekomma i naturtypen. Är beteshävden otillräcklig ska slåtter som kompletterande åtgärd utföras.
- Ingen tillförsel av näringsämnen (t.ex. gödsling, kalkning, kväveläckage från omgivande marker, spridning av rötslam, stödutfodring m.m.) får ske.
- Rikkärret ska ha en ostörd hydrologi, med en hög grundvattennivå och god vattenkvalitet utan tillförsel av näringsämnen. Avvattningarna ska ej förekomma.
- pH-värdet i området måste förbli intakt med en hög grundvattennivå. Det ska finnas en ständig tillgång på basrikligt vatten.
- Minst 5 % av naturtypens bottenskikt ska täckas av brunmossor.
- Krontäckningen av träd och täckningsgraden av buskar ska högst vara 5 %. Få träd och buskar får finnas i dessa naturtyper, men några videbuskar sparas för grynsnäckornas skull.
- Naturtypen ska vara fri från igenväxningsvegetation
- Rikkärr (7230) är extra känsligt för förändringar i grundvattennivå och grundvattnets kemiska egenskaper eller förändringar i temperatur.

Näringsfattig ekskog (9190)

- Krontäckningen ska vara 50 - 100 %.
- Skogen får utvecklas utan större ingrepp. Naturvårdsåtgärder såsom borttagande av granföryngring, försiktigt friställande av äldre värdefulla träd och föryngringsfrämjande åtgärder kan dock ske.
- Det ska finnas naturliga störningar i skogen. I naturtypen 9190 sköts skogarna genom fri utveckling med naturlig intern dynamik
- Grova träd, hålträd och mulmbildande träd får inte avverkas och ska sparas samt på sikt ökas.
- Död ved ska finnas kontinuerligt i form av lågor, torrakor, döda, stående träd, träd med döda grenar och högstubbar och volymen död ved ska i genomsnitt uppgå till minst 30 m³/hektar för att området ska kunna upprätthålla långsiktigt livskraftiga populationer av flera rödlistade arter.

- Antalet ädellövträd med en minimiålder på 150 år uppgår till minst 6 st./ha. De gamla träden kan omfatta både grova träd och tunna senvuxna träd.
- I ekskogen ska nyckelarterna i trädskikten finnas i minst två skikt. I alla skikt ska nyckelarten utgöra minst 50 % av skiktet. Ek utgör nyckelart i ekskogshabitatet (91E0, 9190).

- Skogarnas betydelse för naturupplevelser och friluftsliv ska tas till vara.

Alluviala lövskogar med Alnus glutinosa eller Fraxinus excelsior (91E0, 9750)

- Död ved i olika dimensioner och i olika nedbrytningsstadier sparas och forslas inte bort från området. Död ved ska förutom i skogshabitaten också finnas kontinuerligt i bäckmiljön.
- I svämlövkogen ska det finnas träd i olika åldersskikt och generationer.
- Partier med klibbal och ask ska få utvecklas fritt.
- Den hydrologiska regimen ska motsvara minst god status. Markavvattning ska inte påverka hydrologin i svämlövkogen (91E0, 9750).
- Naturtypen ska översvämmas vid högvatten.
- Träd med socklar ska bevaras.
- För alluviala skogarna (91E0) gäller att de ska översvämmas regelbundet och att vattendraget ska ha god status vad gäller vattenståndsvariationer enligt vattendirektivets bedömningsgrunder. Hydrologin ska vara ostörd.
- I partier med svämlövkogar (91E0) ska den interna dynamiken i huvudsak få utvecklas fritt.
- Alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0, 9750) är extra känsliga för ändringar i grundvattennivå samt ändring av grundvattnets kemiska egenskaper och temperatur.

Typiska arter

- För naturtypen Mindre vattendrag (3260) har följande typiska arter noterats strax utanför Natura 2000 området, antingen i huvudfåran inom naturreservatet Herrevadskloster eller i Ybbarpsån strax uppströms mynningen i Rönne å: elritsa, öring, kräftdjuret *Gammarus pulex*, dagsländorna *Ephemera danica* och *Baetis muticus*, bäcksländorna *Isoperla difformis* och *Isoperla grammatica* och skalbaggen *Elmis aenea*. Det finns skäl att anta att arterna även förekommer inom Natura 2000-området, även om inga inventeringar eller provfiske har genomförts i vattenvattendraget inom Brandeborg.

- För torra hedar (4030) finns följande typiska och karakteristiska (K) arter inom Natura 2000-området Brandeborg: ljung (K), stagg, stenmåra och knippfryle.
- För staggräsmarker (6230) finns följande typiska och karakteristiska (K) arter inom Natura 2000-området Brandeborg: stagg, gökärt, jungfrulin, nattviol, revfibbla, stenmåra, blåsuga och ängsvädd,
- För naturtypen silikatgräsmarker (6270) finns följande typiska och karakteristiska (K) arter inom Natura 2000-området Brandeborg: knölsmörlomma, mandelblom, svinrot och svartkämpar
- För naturtypen fuktängar (6410) finns följande typiska och karakteristiska (K) arter inom Natura 2000-området Brandeborg: vildlin, ängsnycklar, ängsvädd, hartmanstarr, hirsstarr, Jungfru Marie nycklar, slankstarr, stagg och tätört
- För naturtypen öppna mossar och kärr (7140) finns följande typiska och karakteristiska (K) arter inom Natura 2000-området Brandeborg: Jungfru Marie nycklar, flaskstarr och vattenklöver.
- För rikkärr (7230) finns följande typiska och karakteristiska (K) arter inom Natura 2000-området Brandeborg: ängsstarr, späd skorpionmossa, loppstarr, ängsnycklar, tätört och kärrkniprot.
- För naturtypen Näringsfattig ekskog (9190) finns följande typiska och karakteristiska (K) arter inom Natura 2000-området Brandeborg: ask (K), björk (K), ek, getrams, blåbär, ekorrbär, liljekonvalj, skogsstjärna, rostfläck, glansfläck, skriftlav, almlav. Dessa arter ska föryngas inom området.
- För naturtypen Svämlövskogar (91E0 eller 9750) finns följande typiska och karakteristiska (K) arter inom Natura 2000-området Brandeborg: al (K), björk (K), ask (K), gulsippa, bäckbräsma, humleblomster (K), mindre hackspett, springkorn.

Natura 2000-arter

Utter (1355)

- Populationerna av utter i området ska bibehållas och utöka sin nuvarande population i området.
- Vattendraget ska minst uppfylla kraven för God ekologisk status i området.
- Det ska finnas minst 1 ynglande honor av utter i området.

Beskrivning av naturtyper och arter och deras bevarandestatus

Naturtyper

Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (3260)

Rönne å är inom Natura 2000-området utpekad som naturtypen vattendrag med flytbladsvegetation (flytbladstyp: 3260) på en ca 700 meter lång sträcka. Arealen av

vattendragstypen 3260 utgör 1,2 hektar och har icke fullgod bevarandestatus. Rönne å är utpekad som ett nationellt särskilt värdefullt vattendrag.

Vattendraget är inom Brandeborg en del av vattenförekomsten Rönne å: Skärån-Ybbarpsån (MS_CD: WA21487071, VISS EU_CD: SE622119-13 3815). Beslutad miljö kvalitetsnorm är god ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus år 2027. Undantag görs för bromerade difenyletrar och kvicksilver.

Tillrinningsområde för Rönne å är ca 894 km² uppströms Skäråns mynning. Markanvändningen domineras av skogsmark (51%) och jordbruksmark (31%). Vattenförekomstens närområde domineras av betes- och skogsmark, med inslag av åkermark och anlagda ytor.

Vattenförekomsten bedöms ha måttlig ekologisk status. Ån är påverkad av övergödning. Relevant övervakning saknas emellertid inom vattenförekomsten. Bedömningen baseras därför på miljöövervakning i vattenförekomsterna uppströms och nedströms där kiselalger och fisk får statusen sämre än god. Även modelleringen av fosfor visar på höga fosforhalter, där medelvärde för perioden 2013-2017 är på 47 µg TP/L, dvs. över klassgränsen mellan måttlig och god på 40,2 µg TP/L. De för området modellerade och måttligt höga kvävehalterna har ökat under perioden 1999-2017, och ligger på en nivå strax under ca. 1,8 mg TN/L. Variationen över tid är betydlig. Sammantaget blir bedömningen måttlig näringsstatus för vattenförekomsten Rönne å: Skärån-Ybbarpsån.

Konnektivitet i uppströms och nedströms riktning i vattendrag är bedömd som måttlig på grund av nedströmsliggande definitiva vandringshinder. Inom den aktuella vattenförekomsten förekommer emellertid inga vandringshinder. Även den hydrologiska regimen är bedömd som måttlig. Den hydrologiska regimen påverkas bland annat av regleringen av Ringsjöarna.

Ån har inom Natura 2000-området ett meandrande lopp med växelvis lugnflytande sträckor med djupare höljor följt av kortare strömvattensträckor. Det omgivande svämplanet utgör en stor del av Natura 2000-området, och översvämmas regelbundet vid högvattenflöde.

Strömvattensträckorna inom Brandeborg har historiskt rensats från block och sten, vilket är vanligt förekommande i Rönne å. Rensningarna har genomförts med olika syften på olika platser, till exempel för att underlätta transport med båt, förbättrad markavvattning och för kvarndrift. I områdets västra del har en tidigare strömvattenmiljö utnyttjats för kvarndrift och här finns fortfarande kvar rester av ett kvarndämme. Till följd av dämnet har ån på en kort sträcka delat upp sig i två fåror. Den södra fåran som har uppstått till följd av kvarndämnet ingår i Natura 2000-området, medan den norra fåran som bedöms utgöra naturfåran, ligger direkt utanför Natura 2000-området.

I syfte att rehabilitera ån och återskapa strömsträckornas naturliga strukturer och funktioner behöver block och sten återföras på rensade sträckor och den onaturliga

dämningen behöver sänkas av, även om det innebär att mer vatten leds till naturfåran strax utanför Natura 2000-områdets gräns. Rehabiliteringen behöver utföras så att den naturliga översvämningsfrekvensen av svämplanet bibehålls/återskapas.

Natura 2000-arten utter (1355) förekommer i Rönne å. Natura 2000-området har förutsättningar att hysa utter. Natura 2000-arten lax (i sötvatten) (1106) förekommer i Rönne ås huvudfåra och större biflöden nedströms de tre definitiva vandringshindren i form av vattenkraftverk som är belägna vid Klippan. Fram till början av 1940-talet bedrevs ett fast fiske efter lax vid Herrevadskloster. Sedan vattenkraftverken byggdes ut under slutet av 1940-talet hindrar dessa laxen från att passera och nå de övre delarna av Rönne ås huvudfåra och biflöden. Brandeborg har således potential att hysa lax när de nedströms belägna vandringshindren har gjorts passerbara vilket även skapar möjlighet till spridning av flodpärlmussla. Typiska fiskarter i Rönne å inom Brandeborg är i dag abborre, elritsa, gädda, lake, mört, ål och öring.

De starkt hotade Natura 2000-arterna flodpärlmussla (1029) och tjockskalig målarmussla (1032) förekommer i större biflöden till Rönne å. Det finns historiska uppgifter om förekomst av flodpärlmussla, och tjockskalig målarmussla i huvudfåran, men det finns ingen dokumentation av fynd av dessa musselarter i Rönne ås huvudfåra i modern tid.

Klippans kommun har 2018 köpt de tre kraftverken i huvudfåran för att avveckla dem i syfte att återskapa fria vandringsvägar. Arbetet bedrivs inom det EU-finansierade projektet LIFE CONNECTS. Förutom att återskapa fria vandringsvägar vid Klippan ska även rehabilitering utföras av påverkade miljöer i Rönne å vid Brandeborg i syfte att gynna vattenlevande organismer enligt projektansökan för LIFE CONNECTS.

Torra heddar (alla typer, 4030)

De torra hedarna (4030) förekommer som små fragment inom Natura 2000-området och består av kruståtelhed uppe på brinken söder om ån, med arter såsom stor och liten blåklocka, röllika, rödven, medan det lilla partiet norr om ån snarare utgörs av rödvenhed med gökärt, knippfryle, fårsvingel, ljung, stagg och stenmåra.

Naturtypen har fullgod bevarandestatus.

Artrika stagg-gräsmarker på silikatsubstrat (6230)

Även naturtypen artrika stagg-gräsmarker på silikatsubstrat (6230) utgörs av ett litet fragment med en mycket artrik flora med inslag av kalkfuktäng. Ingående arter är bl.a. blåsuga, grönstarr, gökärt, hundstarr, jordtistel, jungfrulin, nattviol, revfibbla, rödsvingel, stenmåra och ängsvädd.

Naturtypen har fullgod bevarandestatus.

Artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ (6270)

Den relativt artfattiga låglandsgräsmarken (6270) utgörs av en smal remsa rödvensäng längs vägen i nordväst, med arter såsom daggekåpa, knippfryle, knölsmörlblomma,

Bevarandeplan för Natura 2000-området

Brandeborg (SCI), SE0420293

Länsstyrelsen Skåne

mandelblom, smörblomma, svinrot, svartkämpe och vårbrodd.

Naturtypen har fullgod bevarandestatus.

Fuktängar med blååtätel och starr (6410)

Den skiftande fuktängen (6410) består dels av artrika kalkfuktängar, med en orkidérik flora med bl.a. blååtätel, hirsstarr, jungfru Marie nycklar, småvänderot, slankstarr, stagg, tätört, vildlin, ängsnycklar, ängsvädd och den nationellt rödlistade hartmansstarren.

Naturtypen har fullgod bevarandestatus.

Öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn (7140)

Naturtypen öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn (7140) utgör en areal av 0,32 ha i Natura 2000-områdets östra del. Jungfru Marie nycklar, flaskstarr och vattenklöver har dokumenterats inom naturtypen.

Naturtypen har icke fullgod bevarandestatus till följd av svag hävd.

Rikkärr (7230)

Rikkärret är en av de många vegetationstyperna som ligger insprängt i en strandäng utmed Rönne å. Området användes som slåttermark fram till cirka 1930 och har därefter använts som betesmark. Den fuktiga marken utmed ån är sannolikt den äldsta ängsmarken i hela klosterområdet.

Den mest värdefulla rikkärrensfloran hittar man i rikkärrets västra del. Här finns arter som ängsstarr, guldspärrmossa, kalkkammossa, späd skorpionmossa och kärrkvastmossa samt enstaka exemplar av loppstarr, ängsnycklar, tätört, vildlin och kärrknipprot. Andra vanliga arter i kärret är bl.a. blååtätel, ängsvädd och vattenklöver. Insprängt i de blöta kärretorna finns torrare partier med exempelvis stagghed där det växer bland annat knägräs, blåsuga, jordtistel, jungfrulin, nattviol, revfibbla och blodrot.

Två angränsande diken anses ha en svag lokal påverkan på kärret. Området betas av nötkreatur och betestrycket är måttligt. Klibbal och videbuskar förekommer.

Naturtypen har icke fullgod bevarandestatus till följd av svag hävd och viss igenväxning.

Äldre ekskogar på sura, sandiga slättmarker (9190)

Naturtypen äldre ekskogar på sura, sandiga slättmarker (9190) utgörs av två delområden. Delområdena är tvåskiktade och har en medelålder på 76-125 år. Ek är det dominerande trädslaget men även asp, björk, bok, lind och lönn förekommer. Mängden död ved är måttlig (5- 15 m³/ha) och utgörs av torrakor/torrstubbar och ädellövträd med grova döda delar.

I det östra delområdet är grova träd enstaka (<2/ha) och gamla träd tämligen allmänna

(2-10/ha). Inom delområdet finns det spår som visar tydlig påverkan av sentida skogsbruk. Det finns spår av svag-måttlig påverkan av tidigare hävd.

I det västra delområdet är grova träd enstaka (<2/ha) och gamla träd enstaka (<2/ha). Inom delområdet finns det spår som visar svag-måttlig påverkan av sentida skogsbruk.

Inom naturtypen har almlav, blåbär, ekorrbar, gammalekslav, getrams, glansfläck, gulsippa, gökärt, liljekonvalj, skogsstjärna, skriftlav, teveronika och arter av ulota dokumenteras. Det finns senvuxna träd, vidkroniga, spärrgreniga träd och bergbranter. Kungsfiskare häckar i branten ner mot Rönneå.

Naturtypen har icke fullgod bevarandestatus till följd av få grova och/eller gamla träd.

Alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0, 9750)

Den alluviala lövskogen med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0, 9750) är tvåskiktad och har en medelålder på 76-125 år. Al är det dominerande trädslaget men även ask, björk och bok förekommer. Mängden död ved är måttlig (5-15 m³/ha) och utgörs av torrakor/torrstubbar och ädellövträd med grova döda delar. Grova träd är tämligen allmänna (2- 10/ha) och gamla träd är tämligen allmänna (2-10/ha). Inom området finns det spår från svag- måttlig påverkan från sentida skogsbruk.

Den översvämningspåverkade klibbalskogen har ett rikt fältskikt längs ån med bl.a. hampflockel, humleblomster, kabbeleka, kvanne och älgört, medan de inre partierna är igenväxta med hallon och asksly. Andra arter som dokumenterats är bäckbräsma, ekorrbar, glansfläck, gullpudra, gulplister, gulsippa, lönnlav, mindre hackspett, rostfläck, springkorn och svarta vinbär. Det finns träd med socklar och vidkroniga, spärrgreniga träd.

Naturtypen har fullgod bevarandestatus.

Natura 2000 – arter

Utter (1355)

Uttern är beroende av vatten som ger den tillgång till rikligt med föda under hela året samt till landområden där uttern kan vila ostört eller ha sina gryt. Vintertid är uttern beroende av isfria, strömmande vatten, för att hitta föda. Livsmiljön ska helst bestå av stora mer eller mindre sammanhängande vattensystem.

En utterhona behöver cirka 28 kilometer strandlängd som hemområde för att föda upp en kull ungar, och honornas hemområden överlappar inte. Hanarnas hemområden kan bli så stora som 45 kilometer långa, men kan överlappas med honornas hemområden. Storleken på hemområdena kan dock variera ganska mycket. Uttern kan förflytta sig flera mil, både på land och i vatten, när den uppsöker nytt revir eller en partner.

Uttern förekommer huvudsakligen i följande vattendragstyper (hydromorfologiska grundtyper): brant vattendragssträcka med block och sten (grundtyp B), vattendrag med riffle-poolsystem (grundtyp C, aktuell vattendragstyp vid Brandeborg), vattendrag med flera parallella fåror (grundtyp D), vattendragssträcka i finkorniga sediment (grundtyp E), kustmynnande vattendragssträcka påverkad av saltvatten (grundtyp G), vattendragssträcka i torv (grundtyp T).

Uttern är en utmärkt simmare men när den stöter på vandringshinder som exempelvis dammar, vägtrummor eller svårpasserade vägbroar så måste den ta sig förbi på land, och om det finns en väg löper uttern en risk att bli överkörd. Svårpasserade vägpassager över vattendrag kan således få negativa konsekvenser för arten. Vägtrummor får inte fyllas med vatten vid högt medelvattenstånd.

Uttern jagar huvudsakligen inom strömmande vatten, på förhållandevis grunt vatten. Dess föda består huvudsakligen av fisk, men även groddjur, fåglar, insekter och mindre däggdjur kan ingå i dieten. Om vattnet däms upp minskar strömhastigheten och fisksamhällets sammansättning förändras från strömvtattenlevande fiskarter till arter som vanligtvis förknippas med sjöar och lever på ett djup som gör att de blir svårare för uttern att fånga. Torrfåror får konsekvenser för fiskfaunan och påverkar i sin tur uttern negativt. Ytterligare exploatering av vattendrag och biflöden kan således få negativa konsekvenser för arten.

I södra Sverige finns uttern främst i eutrofa vatten. Orsaken till detta tros vara att miljögiftsbelastningen av fettlösliga ämnen är lägre i eutrofa vatten än vad de är i oligotrofa vatten. Eftersom uttern är en toppredator i näringskedjan är den extra utsatt för dessa miljögifter som lätt ackumuleras i kroppen. Reproduktionsförmågan har visat sig påverkas negativt av miljögifter.

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

Nedan redovisas exempel på åtgärder som riskerar att påverka utpekade naturvärden negativt. För att inte skada Natura 2000-områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller skogsbruksåtgärder ska istället Skogsstyrelsen kontaktas.

Observera att dessa hot ej är föreskrifter som t.ex. för naturreservat utan är tänkt att användas som ett verktyg vid tillståndsprövning samt för att påvisa vad som påverkar Natura 2000-området. Observera att hoten oftast är reglerade i föreskrifterna för beslutet om naturreservat.

De största hoten för områdets naturtyper och Natura 2000-arter är:

Limniska miljöer

- Förändringar i områdets hydrologi från både inom och utanför området genom t.ex. markavvattning och regleringar. Förändrad vattenkemi och försämring av vattenkvaliteten genom t.ex. utsläpp av föroreningar och gifter i vattendrag, försurning eller eutrofiering. Rensning, dikning, muddring eller breddning av vattendragen i området.
- Avfall och avlopp från hushåll, faciliteter och campingboende, t.ex. husbilar eller husvagnar, inom och utanför området.
- Vattenuttag under perioder med lågvattenflöde, vilket innebär risk för uttorkning, förhöjda vattentemperaturer och syrgasbrist.
- Utfiskning av fiskebeståndet. Utfiskning kan vara ett hot för utter.
- Om avmaskningsmedel används på betesdjuren så bör de betesmarker som ligger nära ån ej användas förrän tidigast 14 dagar efter avmaskning. Avmaskningsmedlen bryts inte ner helt utan följer med spillningen ut och kan dels vara giftiga för alla dynglevande insekter, dels är de mycket giftiga för fiskar och andravattenlevande organismer. När det ligger nära Natura 2000-områden med vatten är det extra viktigt med ett par veckors karens.
- Tillförsel av främmande giftiga eller reproduktionsstörande ämnen såsom tungmetaller och hormoner.
- Exploatering av vattendragens stränder. Bebyggelse, vägar, anläggningar och annan markexploatering och markanvändningsförändring, exempelvis skogsplantering och täktverksamhet, i objektet eller i angränsande områden som kan påverka naturvärdena i området negativt.
- Användning av bekämpningsmedel och kemikalier i de omkringliggande skogarna och åkrarna.
- Nedfall av luftföroreningar och användning av bekämpningsmedel och kemikalier inom området och i de omkringliggande skogarna och åkrarna.
- Av människan skapade hinder i vattendragen, både i området och i omkringliggande områden.
- Vattenreglering. För hård reglering har en negativ påverkan på populationen av utter, och är ett hinder för deras möjlighet att sprida sig.
- Fasta fiskeredskap som uttrar fastnar i.
- Införsel och förekomst av signalkräftor och för naturtypen främmande fiskar som kan skada känsliga organismer i vattendragen. Detta är ett indirekt hot mot uttern då det riskerar att rubba ekosystemet i utterns livsmiljö.

Terrestra miljöer

- Gödsling eller annan tillförsel av näringsämnen (t.ex. kalkning, kväveläckage från omgivande marker, spridning av röt slam, stödutfodring

m.m.) från annan källa än från betande djur som skadar mark och vegetation. Tillskottsutfodring av betesdjur ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran. Betesmarkerna får inte sambetas med gödslade marker och tillskottsutfodring av betesdjur får endast ske i samband med övergångsutfodring vid betessläpp och installning.

- För svag eller utebliven hävd som leder till att naturtyperna växer igen.
- För intensiv hävd som skadar vegetationen.
- Användning av avmaskningsmedel med samma miljöpåverkan som avermectin är negativt för den dynglevande insektsfaunan och bör undvikas i så stor utsträckning som möjligt. Avmaskningsmedel bör inte användas utom när det sker på veterinärens inrådan.
- Plockning eller annan exploatering av den rödlistade floran i området.
- Terrängkörning.
- Spridning av invasiva arter.
- Användning av bekämpningsmedel och kemikalier i de omkringliggande skogarna och åkrarna.
- Förändringar i områdets hydrologi från både inom och utanför området genom t.ex. markavvattning, planteringar, dikesrensning eller dämningar. Förändrad vattenkemi och försämring av vattenkvaliteten genom t.ex. utsläpp av föroreningar i vattendrag, försurning eller eutrofiering. Utdikning, dränering och andra ingrepp ändrar de hydrologiska förhållandena och leder till uttorkning av naturtyper. Naturtyperna kan påverkas negativt även av perifera dikningsföretag, ledningsgrävningar och vägdragningar om de leder till sänkt grundvattennivå eller ändrad hydrologi på lokalerna.
- Bebyggelse, vägar, anläggningar och annan markexploatering och markanvändningsförändring, exempelvis skogsplantering och täktverksamhet (bland annat torvtäkt), i objektet eller i angränsande områden som kan påverka naturvärdena i området negativt.
- Igenväxning av sly och ett alltför tätt träd- och buskskikt i framförallt skogliga naturtyper.
- Nedfall av luftföroreningar och luftburet kväve. Luftföroreningar kan bl.a. skada områdets lavflora.
- Förtätning av skogen.
- Plantering av ny skog och återplantering av skog i objektet och i omkringliggande områden.
- Avverkning av skog inom området eller i omkringliggande områden.
- Brist på föryngring av nya träd som ska ta över efter de gamla träden i skogen.
- Produktionsinriktat skogsbruk i, och ofta även i anslutning till ett objekt. Skogsbruket leder till att värdefulla element och strukturer försvinner, samt även leda till uttorkning genom ändrade markförhållanden och hydrologi. Det innebär i sin tur att många arter knutna till naturtypen, har svårt att

överleva. Slutavverkningar innebär också en fragmentering av naturtypen.

- Avverkning av grova träd, senvuxna träd, socklar, hålträd, döda eller döende träd inom området eller i omkringliggande områden.
- Borttagning och bortforsling av markliggande död ved.
- Brist på naturliga störningar i skogen.

Utter

- Förändringar i områdets hydrologi från både inom och utanför området genom t.ex. markavvattning.
- Förändrad vattenkemi och försämring av vattenkvaliteten genom t.ex. utsläpp av föroreningar och gifter i vattendrag, försurning eller eutrofiering.
- Vattenreglering (onaturligt hydrologisk regim) har viss negativ effekt på utter, främst i och med att det begränsar utterns tillgång till fisk.
- Exploatering av vattendragens stränder.
- Fasta fiskeredskap som uttrar fastnar i.
- Utfiskning av fisk som utgör viktiga bytesdjur för utter.
- Införsel och förekomst av signalkräftor och för naturtypen främmande fiskar som kan skada känsliga organismer i vattendragen. Detta är ett indirekt hot mot uttern då det riskerar att rubba ekosystemet i utterns livsmiljö.

Skydd och bevarandeåtgärder

Ingrepp som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd av Länsstyrelsen enligt 7 kapitlet 27-29 § miljöbalken. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område.

Bevarandeplanen ska också fungera som underlag för bedömningen av om tillstånd behövs och om tillstånd kan ges.

Vid genomförandet av art- och habitatdirektivet utgår man från att alla verksamheter som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd. Enligt övergångsbestämmelserna krävs inte ett sådant tillstånd för verksamheter som påbörjats före 1 juli 2001 under förutsättning att de vid denna tidpunkt hade tillstånd enligt 9 eller 11 kap miljöbalken (eller motsvarande äldre bestämmelser). De tillståndsgivna verksamheterna skyddas av rättskraften i tillståndet. Syftet med övergångsbestämmelserna var inte att undanta tillståndskravet för framtida förändringar av befintliga verksamheter utan att undvika en obligatorisk omprövning av samtliga verksamheter som bedrevs 1 juli 2001. Vid ändringar av verksamheter och vid nyanläggning aktualiseras dock tillståndsplikten. Staten har det övergripande ansvaret för skötseln av Natura 2000-områden och för att bevarandemålen uppnås. En förutsättning för att nå målen är ett gott samarbete mellan staten och den eller dem som äger eller brukar marken.

Skydd och reglering

Natura 2000-området Brandeborg omfattas helt av det större naturreservatet Herrevadskloster som bildades 2011.

Bevarandeplan för Natura 2000-området

Brandeborg (SCI), SE0420293

Länsstyrelsen Skåne

Man får inte bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, spränga, muddra, rensa, borra, schakta, dika eller fylla ut, man får inte avverka träd och buskar, gallra, röja, ta bort dött träd eller vindfälle eller på annat sätt påverka vegetationen, man får inte använda kemiska bekämpningsmedel, sprida konstgödselmedel, jordförbättringsmedel eller kalk, stödutfodra eller använda tryckimpregnerat material, m.m.

Länsstyrelsen anser att de nödvändiga bevarandeåtgärderna är reglerade.

Prioriterade bevarandeåtgärder

För att uppnå god ekologisk status vattendraget (3260), vilket är en förutsättning för god bevarandestatus, behöver följande genomföras utanför Natura 2000-området:

- halterna av närsalter behöver minska genom åtgärder uppströms
- påverkan på hydrologin behöver minska genom åtgärder uppströms
- konnektiviteten behöver återskapas vid de tre kraftverken nedströms.

Restaureringsåtgärder

Inom Natura 2000-området behöver följande restaureringsåtgärder vidtas i vattendraget:

- Vattendragssträckor som har rensats på block och sten behöver återställas
- Onaturliga dämningar behöver avlägsnas och vattendagsfåran naturliga strukturer, funktioner och processer återställas.

Dessutom kan åtgärder behöva vidtas för att minska risken för att uter dödas i samband med vägpassager. På de torra hedarna (4030) bör träd avlägsnas och markerna ska hävdas med bete (ej får), maskin eller bränning. Inom rikkärret (7230) ska al och merparten av salixen samt andra förekommande träd och buskar röjas och forslas bort, liksom på fuktängar med blåtåtel och starr (6410). Inom alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0, 9750) ska uppkommande gran avverkas. I övrigt ska inga åtgärder genomföras inom naturtypen. Se skötselplan för detaljer.

Löpande skötsel

Se skötselplan för ytterligare skötselåtgärder.

Uppföljning

Uppföljning av naturtyper och arter inom Natura 2000-områdena kommer att ske med omdrev vart 6:e eller 12:e år beroende på naturtyp och art. Vissa delar av uppföljningen, som t.ex. areal är obligatoriska medan andra delar kan väljas av länsstyrelserna själva. Mer information om enskild naturtyp/art finns på Naturvårdsverkets hemsida.

Referenser

- ArtDatabanken 2015. *Rödlistade arter i Sverige 2015*. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- Artdatabankens Artfaktablad (1992–2001) för de rödlistade arterna inom området.
- Artdatabankens information till Länsstyrelsen i Skåne Län om rödlistade arter, GIS-skikt.
- Johnmark, J. 2011. *Skötselplan för naturreservatet Herrevadskloster, Klippans kommun Skåne län*. Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen, Bager. H och Persson A., 2009:41, *Skånes rikkärr*. 2009.
- Löfroth M. (ed.) 1997. *Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000*. Naturvårdsverket. Naturvårdsverkets förlag.
- Rosquist, G. 2005. *Bevarandeplan för Natura 2000-område Brandeborg*. Länsstyrelsen Skåne.
- SGU:s vägledning: <http://www.sgu.se/samhallsplanering/planering-och-markanvandning/grundvatten-i-planeringen/grundvattenberoende-ekosystem/>
- Skogsvårdsstyrelsen 1995-11-08. Nyckelbiotopsinventeringen.
- Sveriges geologiska undersökning. 2016. Bilaga. Vägledningmaterial över vilka Natura 2000-naturtyper som är känsliga för grundvattenpåverkan. SGU.
- VISS (VattenInformationsSystem Sverige): <https://viss.lansstyrelsen.se/>

Bilagor

1. Karta med naturtyper enligt Natura 2000
2. Naturtypskoder för kartan
3. Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.
4. Rödlistade och hotade arter
5. Bevarandemål för mindre vattendrag/sjöar

Upprättad av Länsstyrelsen Skåne

Planförfattare: Gabrielle Rosquist

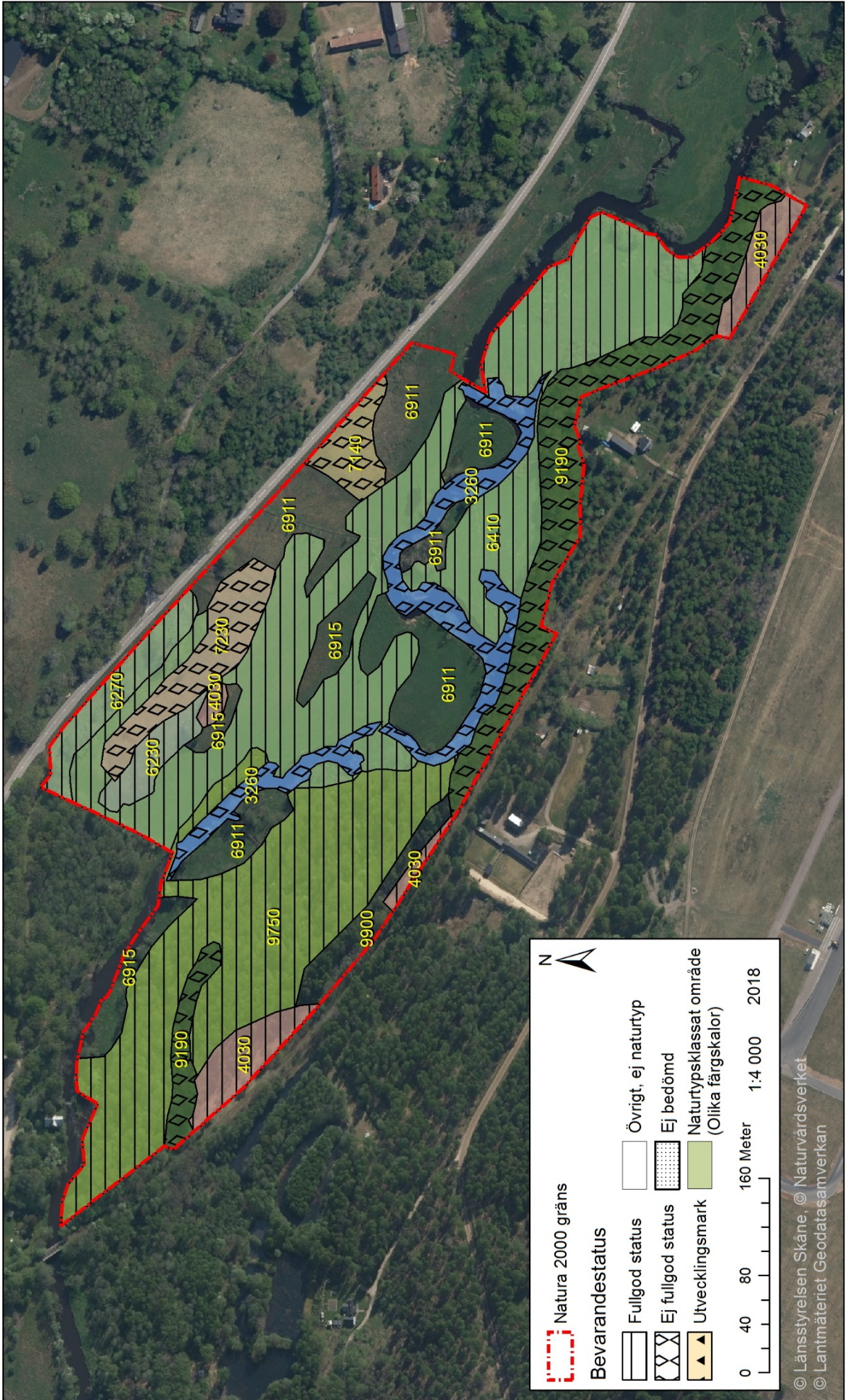
Senast reviderad 2021-09-29 av Lukas Österling

Bilaga 1. Natura 2000-området Brandeborg, SE0420293 med naturtyper

Förteckning över naturtyper återfinns i bilaga 2

N

■ Natura 2000 gräns

Bevarandestatus

□ Fullgod status

▨ Ej fullgod status

▧ Utvecklingsmark

□ Övrigt, ej naturtyp

▨ Ej bedömd

▧ Naturtypsklassat område (Olika färgskalor)

0 40 80 160 Meter 1:4 000 2018

Bilaga 2, Naturtypskoder för kartan

Natura 2000-naturtyper

- 3260 - Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor
- 4030 - Torra hedar (alla typer)
- 6230 - Artrika stagg-gräsmarker på silikatsubstrat
- 6270 - Artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ
- 6410 - Fuktängar med blåtåtel och starr
- 7140 - Öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn
- 7230 - Rikkärr
- 9190 - Äldre ekskogar på sura, sandiga slättmarker
- 91E0, 9750 - Alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior*

Icke-naturtyper

- 6911 - Öppen kultiverad betesmark
- 6915 - Fuktäng
- 9900 - Ickenatura-skog

Bilaga 3, Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.

Diametergräns för grova träd per trädslag. Trädens diameter mäts vid brösthöjd.

Ek och bok	80 cm
Alm och ask	60 cm
Övriga ädellövträd	50 cm
Sälg	40 cm
Rönn	30 cm
Övriga triviala lövträd	50 cm
Tall och gran	70 cm

Ungefärlig nedre **åldersgräns för gamla träd per trädslag.** Med "gamla träd" avses biologiskt gamla träd med en annan epifytflora, insektsfauna, barkstruktur och/eller stamform som avviker från yngre vuxna träd. Trädens grovlek är inte alltid en säker indikator på ett trädets ålder, då träd i vissa miljöer kan vara senvuxna.

Triviallövträd	100 år
Gran	120 år
Tall	150 år
Ek	200 år
Bok	150 år
Övriga ädellövträd	150 år

Bedömning av den **totala mängden död ved** (stående + liggande).

Lite	< 5 m ³ /ha
Måttligt	5 – 15 m ³ /ha
Rikligt	15 – 40 m ³ /ha
Mycket rikligt	> 40 m ³ /ha

Bedömning av den **totala mängden gamla träd** och **totala mängden grova träd.**

Saknas	Inga grova/gamla träd upptäckta
Enstaka	< 2/ha
Tämligen allmän	2 – 10/ha
Allmänt - rikligt	> 10/ha

Bilaga 4, Rödlistade och hotade arter i Natura 2000-naturtyperna

Rödlistade arter enligt artdatabankens rödlista 2015 placeras i olika hotkategorier beroende på risk för utdöende i vilt tillstånd inom olika tidsperspektiv. Arter med extremt/mycket stor risk att dö ut i vilt tillstånd inom en mycket nära/nära framtid placeras i kategorin CR (Critically endangered; akut hotad) resp. EN (Endangered; starkt hotad). Arter som löper stor risk för utdöende i ett medellångt tidsperspektiv placeras i kategorin VU (Vulnerable; sårbar). Arter som bedöms ligga nära kategorin VU men inte uppfyller alla kriterier placeras i kategorin NT (Near Threatened; missgynnad). Arter som numera är livskraftiga men som tidigare varit hotade placeras i LC. F= fridlyst art, Ågp= art som har eller ska få ett nationellt åtgärdsprogram för hotade arter, B1, B2, B4 & B5 hänvisar till resp. bilaga i art- och habitatdirektivet.

Organismgrupp	Artnamn	Vetenskapligt namn	Hotkategori/ Annan fakta
Däggdjur	Utter	<i>Lutra lutra</i>	NT, F, ÅGP, B2
Insekter	Bredbrämrad bastardsvärmare	<i>Zygaena lonicerae</i>	NT
	Ekträdlöpare	<i>Rhagium sycophanta</i>	NT
	Violettkantad guldvinge	<i>Lycaena hippothoe</i>	NT
	Ängsmetallvinge	<i>Adscita statices</i>	NT
Fåglar	Entita	<i>Fåglar</i>	F
	Kungsfiskare	<i>Alcedo atthis</i>	VU, F
	Mindre hackspett	<i>Dendrocopos minor</i>	NT, F
	Stare	<i>Sturnus vulgaris</i>	VU, F
	Törnskata	<i>Lanius collurio</i>	F
Grod- och kräldjur	Huggorm	<i>Vipera berus</i>	F
	Skogsödla	<i>Zootoca vivipara</i>	F
	Vanlig groda	<i>Rana temporaria</i>	F, B5
	Vanlig snok	<i>Natrix natrix</i>	F
Kärlväxter	Borsttåg	<i>Juncus squarrosus</i>	NT
	Desmeknopp	<i>Adoxa moschatellina</i>	NT
	Grönvit nattviol	<i>Platanthera chlorantha</i>	F
	Hartmansstarr	<i>Carex hartmanii</i>	VU
	Jordtistel	<i>Cirsium acaule</i>	NT
	Jungfru Marie nycklar	<i>Dactylorhiza maculata subsp. maculata</i>	F
	Kärrknipprot	<i>Epipactis palustris</i>	F
	Loppstarr	<i>Carex pulicaris</i>	VU
	Nattviol	<i>Platanthera bifolia</i>	F
	Småvänderot	<i>Valeriana dioica</i>	VU

Organismgrupp	Artnamn	Vetenskapligt namn	Hotkategori/ Annan fakta
	Smörbollar	<i>Trollius europaeus</i>	F
	Vanlig ängsstarr	<i>Carex hostiana</i> var. <i>hostiana</i>	NT
	Vattenfräne	<i>Rorippa amphibia</i>	NT
	Äkta ängsnycklar	<i>Dactylorhiza incarnata</i> var. <i>incarnata</i>	F
	Ängsnycklar	<i>Dactylorhiza incarnata</i>	F
	Ängsstarr	<i>Carex hostiana</i>	NT
Lavar	Almlav	<i>Gyalecta ulmi</i>	VU
	Gammelekslav	<i>Lecanographa amylacea</i>	VU

Bilaga 5, Fördjupad beskrivning av bevarandemålets målindikatorer

I denna bilaga presenteras målindikatorer med motivering för naturtyper och arter med limniska anknytning där målindikatorn formulerats med koppling till vattenförvaltningen inom Natura 2000-området Brandeborg (SCI) SE0420293.

	Målindikatorer	Motiv till målindikator
	<i>Naturtyp Mindre vattendrag (3260)</i>	
	<i>Ekologisk status och kemisk status:</i>	
	Vattendraget (vattenförekomsten Rönne å: Skärån-Ybbarpsån MS_CD: WA21487071, VISS EU_CD: SE622119-13 3815) ska ha minst god ekologisk status och god kemisk status. Gällande miljö kvalitetsnorm (MKN) är att vattendraget senast år 2027 ska ha god ekologisk status och god kemisk status (beslutad 2017). Undantag görs för bromerade difenyletrar och kvicksilver. I dag är den ekologiska statusen bedömd som måttlig.	Målindikatorn är formulerad för att bättre kunna bedöma uppfyllelsen av ett bevarandemål genom att relatera till vattenförvaltningen och bedömningsgrunderna.
	<i>Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Hydrologisk regim i vattendraget:</i>	
Naturtyp Mindre vattendrag (3260)	För vattenförekomsten ska kvalitetsfaktorn hydrologiska regimen i vattendrag motsvara minst god status med avseende på de underliggande parametrarna specifik flödesenergi, volymsavvikelse, flödets förändringstakt samt vattenståndets förändringstakt enligt gällande föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten (HVMFS 2019:25).	Målindikatorn är formulerad för att bättre kunna bedöma uppfyllelsen av ett bevarandemål genom att relatera till vattenförvaltningen och bedömningsgrunderna.
	De hydrologiska förhållandena i vattendraget och den långsiktiga förekomsten av habitat inom Natura 2000-området får inte försämrats över tid genom mänsklig påverkan på grundvattennivån, till exempel genom markavvattning eller genom vattenuttag i eller i anslutning till vattendraget.	Målindikatorn är formulerad som ett icke-försämringskrav eftersom det kan finnas tillståndsgivna verksamheter som redan medför en påverkan på grundvattennivån i området.
	<i>Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Konnektivitet i vattendraget:</i>	
	För vattenförekomsten ska kvalitetsfaktorn konnektivitet i vattendrag ska motsvara minst god status med avseende på de	Målindikatorn är formulerad för att bättre kunna bedöma uppfyllelsen av ett bevarandemål genom att relatera till vattenförvaltningen och bedömningsgrunderna.

	Målindikatorer	Motiv till målindikator
	underliggande parametrarna upp- och nedströms konnektivitet samt sidleds konnektivitet enligt gällande föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten (HVMFS 2019:25).	
Naturtyp Mindre vattendrag (3260)	<i>Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Morfologiskt tillstånd i vattendraget:</i>	
	Inom Natura 2000-området ska vattendragets lopp (planform) och vattenfårans form var naturliga, eller så naturliknande som möjligt, samt innehålla naturliga strukturer, Vattendraget inom Natura 2000-området ska i största möjliga utsträckning vara naturligt eller naturliknande med avseende på rätning och rensning samt innehålla naturliga strukturer, detta utifrån avvägningar gentemot tillståndsgivna verksamheter och andra värden såsom kulturmiljövärden inom Natura 2000-området.	Målindikatorn är formulerad som ett ickeförsämringskrav eftersom det kan finnas tillståndsgivna verksamheter och andra värden som redan medför en påverkan på vattendragets hydromorfologi i området.
	Mängden träd i kantzonen får inte minska över tid inom Natura 2000-området	Målindikatorn är formulerad som ett icke-försämringskrav eftersom parametern inte alltid kan bedömas vid statusklassning på grund av kunskapsbrist.
	Mängden död ved i vattendraget får inte minska över tid inom Natura 2000-området. Död ved kan dock, efter samråd med länsstyrelsen, justeras om det finns risk för skada på ekonomiska eller rekreationella värden, till exempel om brötbildning orsakar översvämning av jordbruksmark.	Målindikatorn är formulerad som ett icke-försämringskrav eftersom parametern inte alltid kan bedömas vid statusklassning på grund av kunskapsbrist.
	<i>Fysikalisk-kemiska kvalitetsfaktorer och kemisk status (vattenkvalitet):</i>	
	För vattenförekomsten ska vattenkvaliteten ska motsvara minst god status med avseende på kvalitetsfaktor för näringsämnen, siktdjup, syrgas samt försurning enligt gällande föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten (HVMFS 2019:25).	Målindikatorn är formulerad för att bättre kunna bedöma uppfyllelsen av ett bevarandemål genom att relatera till vattenförvaltningen och bedömningsgrunderna.
	För vattenförekomsten ska kemisk ytvattenstatus ska motsvara minst god status, med undantag för bromerade difenyleter och kvicksilver.	Målindikatorn är formulerad för att bättre kunna bedöma uppfyllelsen av ett bevarandemål genom att relatera till vattenförvaltningen och bedömningsgrunderna.

	Målandikatorer	Motiv till målandikator
Naturtyp Mindre vattendrag (3260)	I vattenförekomsten får halterna av miljögifter i vattnet får inte öka över tid, utan ska helst minska. I synnerhet organiska klorerade föreningar kan försämra förutsättningarna för utterns fortlevnad.	Målandikatorn är formulerad som ett icke-försämringskrav eftersom parametern inte alltid kan bedömas vid statusklassning på grund av kunskapsbrist.
	För vattenförekomsten får vattenkvaliteten får inte försämrats över tid.	Målandikatorn är formulerad som ett icke-försämringskrav eftersom parametern inte alltid kan bedömas vid statusklassning på grund av kunskapsbrist.
	<i>Biologiska kvalitetsfaktorer – Fisk och bottenfauna:</i>	
	För vattensystemet främmande art och främmande fiskstammar ska inte introduceras om de riskerar att påverka värden i Natura 2000-området. Förekommande främmande arter ska inte inverka negativt på artsammansättningen eller variation av arter genom ändrade konkurrensförhållanden, genetik och/eller smittspridning.	Målandikatorn är formulerad som ett icke-försämringskrav eftersom det tidigare kan ha skett tillståndsgivna utsättningar av för vattensystemet främmande arter och/eller främmande fiskstammar som redan medför en påverkan på fisksamhälle och/eller bottenfauna i området.
<i>Naturtyp Svåmlövskog (3260)</i>		
Naturtyp Svåmlövskog (91E0/9750)	I svåmlövskogen ska hydrologin vara ostörd, och skogshabitaten ska översvämmas regelbundet. Kvalitetsfaktorn hydrologiska regimen i vattendrag ska motsvara minst god status med avseende på de underliggande parametrarna specifik flödesenergi, volymsavvikelse, flödets förändringstakt samt vattenståndets förändringstakt enligt gällande föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten (HVMFS 2019:25).	Målandikatorn är formulerad för att bättre kunna bedöma uppfyllelsen av ett bevarandemål genom att relatera till vattenförvaltningen och bedömningsgrunderna.
<i>Art Utter (1355)</i>		
Art Utter (1355)	Populationen av utter i området ska bibehållas eller öka i antal i området.	Målandikatorn är formulerad som ett icke-försämringskrav eftersom populationens storlek i området är svårbedömd på grund av kunskapsbrist.
	Vattendraget ska ha minst god ekologisk status och god kemisk status i området.	Målandikatorn är formulerad för att bättre kunna bedöma uppfyllelsen av ett bevarandemål genom att relatera till vattenförvaltningen och bedömningsgrunderna.
	Det ska finnas minst 1 ynglande hona av utter i området.	Målandikatorn är formulerad för att bättre kunna bedöma de lokala förutsättningarna för föryngring i området.

Bevarandeplanen för Brandeborg

Syftet med Natura 2000-området Brandeborg i Klippans kommun är att bevara de värdefulla skogliga värdena som bl.a. de spärrgreniga ekarna men även de öppna hävdade markerna, så som rikkärret och fuktängarna. Utter har dokumenterats i området.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda Natura 2000-områden och upprätta bevarandeplaner. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa och att upprätthålla Natura 2000-områdenas naturtyper och arter i gynnsam bevarandestatus inom den biogeografiska regionen.

Bevarandeplanen innehåller bevarandesyftena och bevarandemålen med Natura 2000-området via de fyra kriterierna areal, ekologiska strukturer & funktioner, typiska arter samt Natura 2000-arter (Arter i habitatdirektivets bilaga 2), beskrivning av området samt beskrivning av varje naturtyp och/eller art, förutsättningar för gynnsam bevarandestatus samt vad som kan påverka Natura 2000-området negativt. Den innehåller även information om vilka skötselåtgärder som behövs göras i Natura 2000-området.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane